

Zondag 16 oktober 2022

On/Off Schuldig?

Het is best een schurend thema dat is aangereikt voor deze Michazondag: "ON/OFF Schuldig. Voel jij je thuis in een schuldig systeem?" Staat het knopje voor schuldgevoel bij jou op aan of op uit als je bijvoorbeeld kijkt naar de klimaatcrisis, armoede in de wereld en de noodzaak om duurzamer te leven?

Schuld schuurt Wat vind je van een uitspraak als deze: "Het huidige neoliberale systeem waarin we ons als Nederlandse christenen bewegen zorgt voor een gigantische impact op de wereld om ons heen. De manier waarop wij omgaan met de mens en de schepping is niet barmhartig, maar gericht op ons eigen gewin." De thematiek van schuld is best beladen. Aan de ene kant kan schuldgevoel je afstompen, je cynisch en neerslachtig maken. Je kunt er eigenlijk niks mee. Aan de andere kant: 'Pas als ik me ergens echt schuldig over voel, kom ik in beweging'.

Iedereen In Romeinen 3:23 lezen we: "Iedereen heeft gezondigd en ontbeert de nabijheid van God". Dat wijst al minstens de richting op van schuld bij alle mensen, niemand uitgezonderd. Het is wel belangrijk om te zien hoe 'zonde' hier wordt omschreven: 'De nabijheid van God ontberen' (BGT: 'Alle mensen doen verkeerde dingen. Niemand leeft dichtbij God'; NBG 1951: 'de heerlijkheid Gods derven'). Zonde is dus: afstand tot God hebben, de God die heilig is, vol glorie, een en al goedheid, schepper van alles wat goed en mooi is. Dit is dus ook de realiteit als we kijken naar de werkelijkheid van een wereld vol onrecht die door mensen steeds verder wordt stuk gemaakt. Er is sprake van een collectieve schuld als het gaat om klimaatcrisis, vervuiling, armoede, onrecht. Hoe kun je je eigenlijk thuis voelen in een wereld die zo in elkaar zit? In Romeinen 8 zegt Paulus het zo: "de schepping is ten prooi aan zinloosheid". En: "de hele schepping zucht nog altijd als in barensweeën en lijdt"

De meeste mensen deugen? Onlangs kwam Rutger Bregman terug op zijn boek 'De meeste mensen deugen'. Uit een interview: "Ik zag dat sommige mensen mijn vorige boek 'De meeste mensen deugen',

gebruikten als een soort aflat, om lekker achterover te leunen: 'we' deugen toch wel. Op Instagram zag ik dan foto's van tevreden vakantiegangers bij het zwembad, met een lekker wijntje, mijn boek aanprijzen en meteen de volgende vakantie naar Bali aankondigen. Toen dacht ik: ik heb een monster geschapen!" Dat deugt dus niet! En: "Mijn levensfilosofie is dat als je naar anderen kijkt, je ervan uit mag gaan dat de meeste mensen deugen. Maar dat wil niet zeggen dat we van nature goed zijn, dat is echt iets anders. En als je naar jezelf kijkt, dan mag je juist wat wantrouwendere kijken. Als ik in de spiegel kijk, denk ik: de meeste mensen deugen, maar jij niet." Wat je in de spiegel ook ziet is iemand die leeft in het rijke westen en puur door dat gegevens deel uitmaakt van een schuldig systeem dat leidt tot uitbuiting van de mensen en van deze wereld.

Hoopvol actief Toch kunnen we ook iets hoopvol zeggen, want Paulus gaat verder in Romeinen 3:24: "iedereen wordt uit genade rechtvaardig verklaard, om niet, dankzij de verlossing door Christus Jezus". God houdt van de wereld, van zijn schepping, de aarde, de mensen, de dieren. Het lijden van de wereld ging hem aan het hart. Zo diep, zo totaal dat Hij zelf heeft ingegrepen, op een volmaakte manier die echte oplossing biedt. Verlossing houdt in dat we nu ook vrij zijn om met God mee te werken aan een betere wereld. En dat als rechtvaardige: iemand die door Jezus recht staat voor God en zó ook recht kan doen, concreet op onze eigen kleine plek. We hoeven niet meer dan we kunnen, maar we kunnen vast meer dan we denken. Bevrijdt van schuld en schaamte kunnen we gehoor geven aan de oproep van Paulus in Romeinen 12:1-2: "Ik vraag u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen. Dat is de ware eredienst die van u wordt gevraagd. U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar u veranderen door uw gezindheid te vernieuwen, om zo te ontdekken wat God wil en wat goed, volmaakt en Hem welgevallig is."

De Bijbel open

Romeinen 3:21-26

Romeinen 8:18-25

Voor een geloofsgesprek

STELLING 1: Wij zijn allemaal even schuldig aan de klimaatcrisis!

STELLING 2: God roept ons allemaal om op onze eigen plek een bijdrage te leveren aan een betere wereld!

1. Op welke manier houden thema's als armoede, onrecht, klimaatcrisis en duurzaamheid jou bezig?
2. Voel jij je soms machteloos tegenover het leed in deze wereld? Hoe ga je daar mee om? Voel je je daar ook schuldig over?
3. Loop je tegen dingen aan die je graag wil veranderen, maar waarvan je niet precies weet hoe? Durf je dit bespreekbaar te maken? Zijn er mensen in de gemeente die je hierbij kunnen helpen?
4. Wat doet het met jou als er gezegd wordt: 'Alle mensen hebben gezondigd'?
5. Hoe hoopvol ben jij over een betere wereld?
6. Wat kun jij actief doen aan een betere wereld?

PREEKKRACHT